

שפת ההר

[1988]

הדמויות

אשה צעירה

אשה קשישה

סמל

קצין

סוהר

אסיר

גבר חבוש ראש

סוהר שני

1

חומות כלא

שורת נשים. אשה קשישה מערסלת את ידה בחיקה.
סל מונח לרגליה. אשה צעירה, ידה כרוכה סביב כתפי
האשה.

נכנס סמל ובעקבותיו קצין. הסמל מצביע על האשה
הצעירה.

סמל שם.

אשה צעירה נתנו את השמות שלנו.

סמל שם.

אשה צעירה נתנו את השמות שלנו.

סמל שם.

קצין לסמל: תפסיק עם החרא הזה. לאשה הצעירה: יש
תלונות?

אשה צעירה נשכו אותה.

קצין מי?

שתיקה.

אשה צעירה כלב גדול.

קצין מה שמו?

שתיקה.

מה שמו?

שתיקה.

לכל כלב יש שם! הם מגיבים לשם שלהם. ההורים שלהם נותנים להם שם וזה השם שלהם! לפני שהם נושכים, הם מודיעים מה שמם! אלה התקנות! הם מודיעים מה שמם ואז נושכים! מה היה שמו? אם את אומרת לי שאחד הכלבים שלנו נשך את האשה הזאת בלי להודיע מה שמו אני אדאג שיחסלו אותו.

דממה.

עכשיו שימו לב! שקט! שימו לב! סמל!

סמל המפקד!

קצין תאסוף תלונות.

סמל יש תלונות? למישהו יש תלונות?

אשה צעירה אמרו לנו להיות פה בתשע בבוקר.

סמל נכון! נכון מאוד! תשע בבוקר! בדיוק! מה התלונה שלך?

אשה צעירה היינו פה בתשע בבוקר. עכשיו חמש. עמדנו פה שמונה שעות. בשלג. האנשים שלך נתנו לכלבים, דוברמנים, להתנפל עלינו. אחד נשך את האשה הזאת ביד.

את מי? את מי נשכו?

אשה צעירה אותה נשכו. היד שלה קרועה. תראה. נשכו את היד שלה. זה דג.

סמל לאשה הצעירה: מה שמך?

קצין שתוק.

הולך לעבר האשה הקשישה.

מה קרה ליד שלך? מישהו נשך לך את היד.

האשה מרימה את ידה לאט. הוא מתבונן בה.

מי עשה את זה? מי נשך אותך?

אשה צעירה כלב דוברמן.

קצין איזה?

שתיקה.

איזה?

שתיקה.

סמל.

הסמל פוסע קדימה.

סמל המפקד!

קצין תראה את היד של האשה הזאת. נראה לי שהאגודל הולך ליפול. לאשה הקשישה: מי עשה את זה?

היא מתבוננת בו.

מי עשה את זה?

קצין מה הנשים האלה, סמל, עוד לא ביצעו שום פשע. תזכור את זה.

סמל המפקד! אבל אתה לא אומר שהן חפות מחטא.

קצין או, לא. או, לא. את זה לא אמרתי.

סמל זאת מלאה חטאים. היא זולגת חטאים.

קצין היא לא מדברת בשפת ההר.

האשה מתרחקת ממגע ידו של הסמל ומסתובבת, פנים אל פנים עם שני הגברים.

אשה צעירה שמי שרה ג'ונסון. באתי לראות את בעלי. זאת זכותי. איפה הוא?

קצין תראי לי את הניירות שלך.

היא מוסרת לו נייר. הוא בוחן אותו, פונה לסמל.

הוא לא מההרים. הוא בקבוצה הלא נכונה.

סמל גם היא. היא נראית לי כמו אינטלקטואלית מזוינת.

קצין אבל אמרת שהתחת שלה רוטט.

סמל תחת אינטלקטואלי רוטט הכי טוב.

חושך.

קצין מה היה שמו של הכלב הזה?

היא מביטה בו.

אשה צעירה אני לא יודעת מה היה שמו.

סמל ברשותך, המפקד.

קצין קדימה.

סמל הבעלים שלך, הבנים שלך, האבות שלך, האנשים שחיקיתן לראות, הם חרא. הם איבדו המולדת. הם חרא.

הקצין מתקדם לעבר הנשים.

קצין עכשיו תקשיבו. אתם אנשי ההר. אתן שומעות אותי? השפה שלכם מתה. היא אסורה. אסור לדבר בשפת ההר במקום הזה. אסור לכן לדבר בשפה שלכן עם הגברים שלכן. זה אסור. אתן מבינות? אסור לכן לדבר בה. זה מהוץ לחוק. מותר לכן לדבר רק בשפת הכירה. זו השפה היחידה שמותר לדבר בה כאן. אתן תיענשו בחומרה אם תנסו לדבר בשפת ההר שלכן במקום הזה. זה צו צבאי. זה החוק. השפה שלכן אסורה. היא מתה. אף אחד לא רשאי לדבר בשפה שלכן. השפה שלכן לא קיימת יותר. יש שאלות?

אשה צעירה אני לא מדברת בשפת ההר.

שקט. הקצין והסמל טובבים אותה באיטיות. הסמל מניח את ידו על הישבן שלה.

סמל איזה שפה את מדברת? איזה שפה את מדברת עם התחת שלך?

הסוהר חובט בה וצועק.
סוהר אסור! אסור אסור אסור! אלוהים! לאסיר: היא לא
מבינה מה אני אומר?
אסיר לא.
סוהר לא?
הוא רוכן מעליה.
אסיר לא?
היא מרימה את ראשה ומביטה בו.
אסיר היא זקנה. היא לא מבינה.
סוהר מי אשם בזה?
צוחק.
לא אני, אני אומר לך. ואני אומר לך עוד משהו. יש לי
אשה ושלושה ילדים. ואתם כולכם ערימה של חרא.
שקט.
אסיר לי יש אשה ושלושה ילדים.
סוהר מה זה?
שקט.
יש לך מה?
שקט.
מה זה שאמרת לי? יש לך מה?
שקט.

חדר מבקרים

אסיר יושב. האשה הקשישה יושבת, עם סל. סוהר ניצב
מאחוריה.
האסיר והאשה מדברים במבטא כפרי מודגש.
שקט.
אשה קשישה יש לי לחם –
הסוהר חובט בה במקל.
סוהר אסור. שפה אסורה.
היא מביטה בו. הוא חובט בה.
זה אסור. לאסיר: תגיד לה לדבר בשפת הבירה.
אסיר היא לא מדברת את שפת הבירה.
שקט.
היא לא יודעת את שפת הבירה.
שקט.
אשה קשישה יש לי תפוחים –

יש לך מוז?

הוא מרים את הטלפון ומחייג ספרה אחת.

סמל? אני בחדר הכחול... כן... אני חשכתי שאני צריך לדרווח, סמל... אני חושב שיש לי פה ג'וקר.

האור מתעמעם למחצה. הדמויות קופאות ללא נוע.

קולות מבחוח:

קול האשה

הקשישה התינוק מחכה לך.

קול האסיר נשכו לך את היד.

קול האשה

הקשישה כולם מזוכים לך.

קול האסיר הם נשכו לאמא שלי את היד.

קול האשה

הקשישה כשתחזור הביתה תהיה לך כזאת קבלת פנים. כולם מחכים לך. הם כולם מחכים לך. כולם כבר מחכים לראות אותך.

האור שב ועולה. בא הסמל.

סמל איזה ג'וקר?

חושך.

3

קול באפלה

קול הסמל

מי זאת האשה המזוינת הזאת? מה האשה המזוינת הזאת עושה כאן? מי נתן לאשה המזוינת הזאת להיכנס מהדלת המזוינת הזאת?

קול הסוהר השני

היא אשתו.

האור עולה.

מסדרון.

גבר חבוש ראש נתמך בידי הסוהר והסמל. האשה הצעירה במרחק מה מהם, מביטה בהם.

סמל

מה זה, קבלת פנים לכבוד לידי זבל? איפה השמפניה המזורגגת? אצל מי השמפניה המזורגגת בשביל לידי זבל?

הוא ניגש אל האשה הצעירה.

הלו, גברת. מצטער. פשלה של המערכת. הם שלחו אותך מהדלת הלא נכונה. לא ייאמן, מישוהו כבר ישלם בשביל זה. טוב, בינתיים, מה אני יכול לעשות בשבילך, גברתי היקרה, כמו שהם היו אומרים בקולנוע?

אשה צעירה אני יכולה להזדיין איתו? אם אני אודיין איתו, הכול יהיה בסדר?

סמל בטח. אין בעיה.

אשה צעירה תודה.

חושך.

האור מתעמעם למחצה. הדמויות קופאות ללא נוע.

קולות מבחון:

קול גבר אני מביט בך ישנה. ואז העיניים שלך נפקחות. את מביטה אליי מעלייך ומחייכת.

קול האשה הצעירה אתה מחייך. כשהעיניים שלי נפקחות אני רואה אותך מעליי ומחייכת.

קול גבר אנחנו בחוץ, על יד אגם.

קול האשה הצעירה אביב.

קול גבר אני מחבק אותך. אני מחמם אותך.

קול האשה הצעירה כשהעיניים שלי נפקחות אני רואה אותך מעליי ומחייכת.

האור שב ועולה. הגבר חבוש הראש מתמוטט. האשה הצעירה זועקת.

אשה צעירה צ'ארלי!

הסמל מקיש באצבעותיו. הסוהר גורר את הגבר החוצה.

סמל כן, את באת מהדלת הלא נכונה. זה בטח המחשב. למחשב יש קילה. אבל אני אגיד לך – אם את רוצה לקבל מידע על כל עניין שקשור לחיים במקום הזה, יש לנו בחור שבא למשרד בכל יום שלישי, אם אין גשם. הוא עשר בכל מה שנוגע לנושא הזה. תיתני לו צלצול מתי שהוא, והוא בטח יקבל אותך. השם שלו דוקס. ג'וזף דוקס.

את יכולה לדבר.

שתיקה.

אמא, את שומעת אותי? אני מדבר אלייך בשפה שלך.

שתיקה.

את שומעת אותי.

שתיקה.

זאת השפה שלנו.

שתיקה.

את שומעת אותי? את לא שומעת אותי?

היא לא עונה.

אמא?

היא לא עונה. היא אינה נעה.

רעידותיו של האסיר גוברות. הוא נופל מן הכיסא על ברכיו, מתנשם בכבדות וגופו נתקף עוויתות ופרפורים.

הסמל נכנס לחדר ובוחן את האסיר כשהוא מפרפר על הרצפה.

לסוהר: תראה את זה. אתה עושה שמיניות באוויר לעזור להם, והם מחרבנים הכול.

חושך.

סמל

4

חדר מבקרים

סוהר. האשה הקשישה. אסיר.

שקט.

דם על פניו של האסיר. הוא יושב ומרעיד. האשה אינה נעה. הסוהר מתבונן מבעד לחלון. הוא פונה ומביט בשניהם.

סוהר אה, שכחתי להגיד לך. הם שינו את החוקים. היא יכולה לדבר. היא יכולה לדבר בשפה שלה. עד להודעה חדשה.

היא יכולה לדבר?

סוהר כן. עד להודעה חדשה. חוקים חדשים.

שתיקה.

אסיר אמא, את יכולה לדבר.

שתיקה.

אמא, אני מדבר אלייך. את רואה? אנחנו יכולים לדבר. את יכולה לדבר איתי בשפה שלך.

היא אינה נעה.